

LEKTION 8

Barnkonventionen, hedersrelaterat våld & förtryck

Syfte och mål med lektionen:

Alla elever ska förstå grunderna i Barnkonventionen och vilka artiklar som skyddar ungas rättigheter inom området kroppslig integritet, kärlek, sexualitet och relationer.

Alla elever ska få grundläggande kunskap om traditioner och sedvänjor kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck, samt få möjlighet att reflektera över sin egen livssituation i förhållande till barns rättigheter enligt svensk lag.

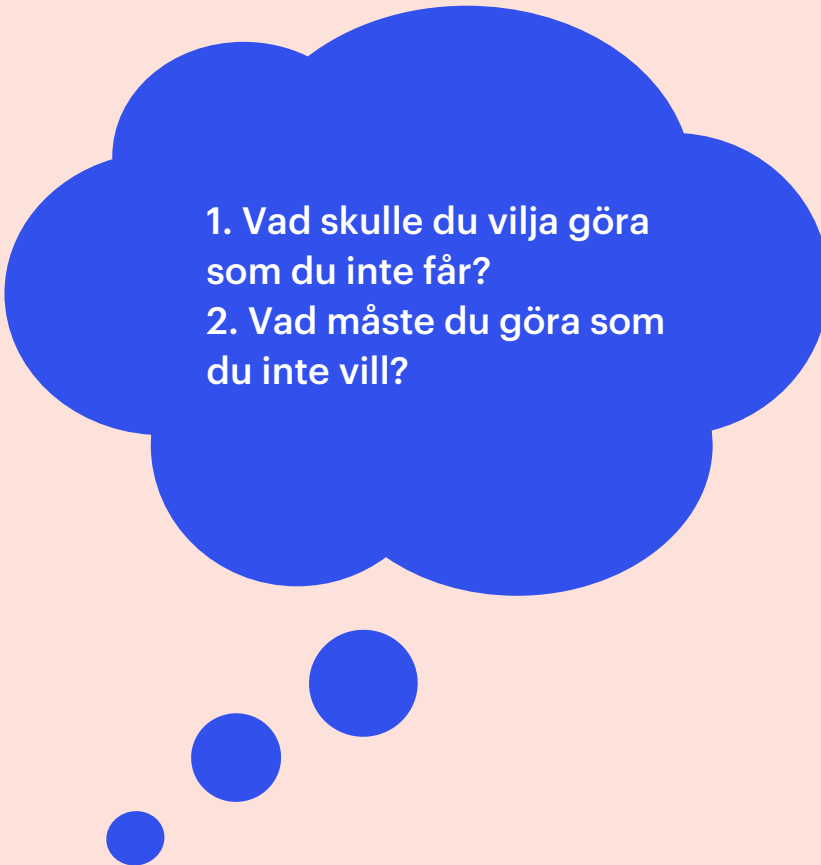
1. Övning

Skriftlig reflektion

Instruktioner: Dela ut [arbetsblad](#), alternativt låt eleverna använda sina egna skrivblock.

Alla elever svarar skriftligen och under tystnad på 2 frågor:

Fundera noga, svara så ärligt som möjligt, inlämning till läraren är **frivillig**.

-
1. Vad skulle du vilja göra som du inte får?
 2. Vad måste du göra som du inte vill?

2. Faktadel

Vad är FN:s Barnkonvention?

Vad vet ni om FN:s
Barnkonvention?

- Hur många artiklar innehåller den?
- Vad står det i artiklarna?
- Hur länge räknas man som barn?
- När blev Barnkonventionen lag i Sverige?

Barnkonventionen = FN:s artiklar om barns rättigheter

Barn = alla under 18 år

Barnkonventionen blev lag 1 januari 2020

Barnkonventionens 4 grundprinciper:

Artikel 2:
Alla barn är lika mycket
värda och har samma
rättigheter

Artikel 6:
Alla barn har rätt till
liv och utveckling

Artikel 3:
Barnets bästa ska
beaktas vid alla
beslut som rör barn

Artikel 12: Alla barn har
rätt att uttrycka sin
mening och få den
respekterad

3. Övning

Barn och ungas rättigheter i kärlek och relationer

Förberedelser:

Eleverna delas in i par eller smågrupper.

Alla grupper får en kopia av "[Barnkonventionens 41 artiklar](#)" samt ett [scenario-papper](#).

Instruktioner till varje grupp:

1. Läs igenom scenariot tillsammans.
2. Vilka av de 41 artiklarna skulle kunna hjälpa personen i scenariot? Välj ut minst 1, max 3.

Presentera scenariot samt vilka artiklar ni valt. Motivera kort hur de hör ihop, och vad som borde hända i scenariot om barnet får igenom sin rättighet.

Redovisning av era val:

Scenario 1:

Lina är jättekär i sin klasskompis Ellen. De är tillsammans i smyg eftersom Lina vet att hennes föräldrar inte skulle acceptera att Lina har en relation med en tjej. Till slut får föräldrarna reda på det ändå, en vän till familjen har sett tjejerna tillsammans och berättat om det. En av Linas föräldrar blir då våldsam mot Lina och säger att hon måste avsluta relationen, annars kommer de att de slänga ut henne från hemmet.

Artiklar valda:

Redovisning av era val:

Scenario 1:

Lina är jättekär i sin klasskompis Ellen. De är tillsammans i smyg eftersom Lina vet att hennes föräldrar inte skulle acceptera att Lina har en relation med en tjej. Till slut får föräldrarna reda på det ändå, en vän till familjen har sett tjejerna tillsammans och berättat om det. En av Linas föräldrar blir då våldsam mot Lina och säger att hon måste avsluta relationen, annars kommer de att de slänga ut henne från hemmet.

Artiklar valda:

Scenario 2:

Adina längtar till sommaren och familjens resa till landet där många av hennes släktingar bor. Äntligen ska hon få träffa sina kusiner igen, och äta all god mat som inte finns här i Sverige. När sommaren närmar sig börjar hennes föräldrar prata om att hon kanske ska få stanna kvar när de åker hem, att det finns en äldre släkting som hon skulle kunna bo med. Adina vill inte flytta dit, inte utan sin familj, men familjen säger till slut att det redan är bestämt.

Artiklar valda:

Redovisning av era val:

Scenario 1:

Lina är jättekär i sin klasskompis Ellen. De är tillsammans i smyg eftersom Lina vet att hennes föräldrar inte skulle acceptera att Lina har en relation med en tjej. Till slut får föräldrarna reda på det ändå, en vän till familjen har sett tjejerna tillsammans och berättat om det. En av Linas föräldrar blir då våldsam mot Lina och säger att hon måste avsluta relationen, annars kommer de att de slänga ut henne från hemmet.

Artiklar valda:

Scenario 3:

Mikael har kommit i puberteten och precis som sina kompisar har han många frågor om sin kropp, om sexualitet och relationer. Mikaelns föräldrar vill inte att han ska vara med på sexualundervisningen i skolan. De förbjuder honom att gå dit och sjukanmäler honom så att han kan gå hem tidigt varje tisdagseftermiddag.

Artiklar valda:

Scenario 2:

Adina längtar till sommaren och familjens resa till landet där många av hennes släktingar bor. Äntligen ska hon få träffa sina kusiner igen, och äta all god mat som inte finns här i Sverige. När sommaren närmar sig börjar hennes föräldrar prata om att hon kanske ska få stanna kvar när de åker hem, att det finns en äldre släkting som hon skulle kunna bo med. Adina vill inte flytta dit, inte utan sin familj, men familjen säger till slut att det redan är bestämt.

Artiklar valda:

Redovisning av era val:

Scenario 1:

Lina är jättekär i sin klasskompis Ellen. De är tillsammans i smyg eftersom Lina vet att hennes föräldrar inte skulle acceptera att Lina har en relation med en tjej. Till slut får föräldrarna reda på det ändå, en vän till familjen har sett tjejerna tillsammans och berättat om det. En av Linas föräldrar blir då våldsam mot Lina och säger att hon måste avsluta relationen, annars kommer de att de slänga ut henne från hemmet.

Artiklar valda:

Scenario 3:

Mikael har kommit i puberteten och precis som sina kompisar har han många frågor om sin kropp, om sexualitet och relationer. Mikaelns föräldrar vill inte att han ska vara med på sexualundervisningen i skolan. De förbjuder honom att gå dit och sjukanmäler honom så att han kan gå hem tidigt varje tisdagseftermiddag.

Artiklar valda:

Scenario 2:

Adina längtar till sommaren och familjens resa till landet där många av hennes släktingar bor. Äntligen ska hon få träffa sina kusiner igen, och äta all god mat som inte finns här i Sverige. När sommaren närmar sig börjar hennes föräldrar prata om att hon kanske ska få stanna kvar när de åker hem, att det finns en äldre släkting som hon skulle kunna bo med. Adina vill inte flytta dit, inte utan sin familj, men familjen säger till slut att det redan är bestämt.

Artiklar valda:

Scenario 4:

Maia måste komma direkt hem efter skolan. Hon förväntas studera väldigt mycket, och nästan all annan tid förväntas hon hjälpa till med att sköta hemmet och ta hand om sina yngre syskon. Maia skulle vilja hänga med sina kompisar efter skolan, kanske till och med träffa någon att bli ihop med. Hon älskar också att stå på scen och skulle vilja gå med i skolans teatergrupp men hon tror inte hennes föräldrar skulle vilja det.

Artiklar valda:

Diskutera

Hur mycket får föräldrar bestämma över sina barn?

Vad är att vilja skydda och vad är att kontrollera?

4. Faktadel

Hedersrelaterat våld och förtryck

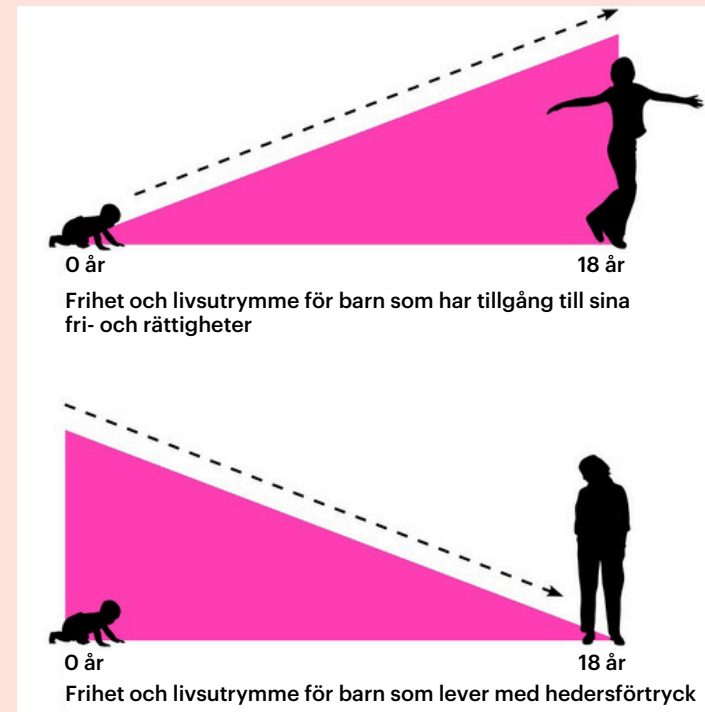
(även kallat kollektivt sanktionerat våld)

Har funnits i många kulturer i många år – är ej kopplat till en specifik religion.

Vanligast i samhällen där statens skyddsnät är svagt och där familjen istället fyller många av dessa funktioner.

Flickors och kvinnors beteende, framför allt inom sex och relationer, anses påverka familjens heder och kontrolleras/begränsas därför. Ofta ökar kontrollen med åldern, se bild.

HBTQ-personer kan utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck eftersom deras sexualitet eller könsidentitet inte följer de förväntningar som finns från medlemmar i familjen och släkten.

Traditioner och sedvänjor som är exempel på hedersrelaterat våld & förtryck

Oskuldskontroll: Flickor förväntas vänta med att ha sex tills de gifter sig. Läkare säger sig kunna kontrollera om flickan haft sex eller inte. Obs! Detta går inte att avgöra med en läkarundersökning.

Kvinnlig könsstympling: Delar av snippan skärs bort när flickan är liten. Finns olika typer/grader av könsstympling. Orsakar ofta stora besvär för flickan både då och senare i livet med t ex smärta, menstruation, sex och förlossning.

Barnäktenskap: Barn (under 18 år) ingår äktenskap, ofta i annat land och med äldre person utvald av familj/släkt.
Tvångsgifte: Föräldrar/släkt bestämmer att/när du ska gifta dig och vem du ska gifta dig med, i myndig ålder men mot din vilja.

Omvändelseförsök: Ritualer av olika slag för att ändra någons sexualitet, dvs. försök att "göra någon heterosexuell" som inte är det. Obs! Denna sorts förändring är omöjlig.

**Samtliga av dessa praktiker är olagliga i Sverige.
Det är även olagligt att ta med/hålla kvar någon utomlands för att genomföra dem.**

Att leva i ett kollektivistiskt sammanhang

kan innebära att det finns förväntningar och/ eller krav på att sätta familjens, släktens eller ett ännu större kollektivs intressen framför sina egna. Det innebär att individerna kan tvingas göra avkall på sina grundläggande mänskliga rättigheter och friheter.

Den som inte gör det riskerar att övertalas, pressas eller utsätts för fysisk eller psykisk bestraffning.

Val av partner är till exempel många gånger inte en individs eget val utan är en angelägenhet för familjen eller ett större kollektiv.

(info från Hedersförtryck.se)

Fadime Sahindal mördades av sin pappa 2002, för att hon levde med en pojkvän som familjen inte godkände, och stod upp för sina rättigheter.

Utdrag ur Fadimes tal till politiker 4 månader innan hennes död:

Jag hade dragit skam över familjen och hotade deras ställning gentemot deras omgivning. Det skakade om deras värld och skrämde livet ur dem. I deras ögon hade jag allt- så förvandlats från en fin kurdisk flicka till en uppkäftig hora som trodde att hon var något bara för att hon levde i Sverige. De var tvungna att bevisa för sin omgivning att de kunde hantera problemet, för att bevara sin heder. Ett beteende som mitt måste straffas och skulden skulle betalas i blod.

5. Avslutning

Du har rättigheter!

Känner du igen dig själv, eller någon du känner, i det vi pratat om idag?
Det finns hjälp och stöd att få!

Prata till exempel med:

- Kuratorn på skolan
- Annan vuxen du litar på
- [Origo Stockholm](#)
- [Linnamottagningen](#)
- [Tjejers rätt i samhället, TRIS](#)
- [Varken Hora Eller Kuvad, VHEK](#)
- [Kvinnors rätt](#)
- [Existera](#)
- [Glöm aldrig Pela och Fadime, GAPF](#)
- [Freezonen](#)

Stödtelefonen Rätt att välja
020-57 70 70.

Läs mer på:
hedersfortryck.se

Titta på filmen från Kvinnors Rätt [här](#)